

## VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2008 - Nr. 12.

VRAGEN van GroenLinks van de heer M.T. Gijsbertsen betreffende energie-besparing en verlichting.  
(Binnengekomen: 4 februari 2008.)

Energiebesparing is een belangrijk onderdeel van de Groninger inspanning om de duurzaamste stad en energieneutraal te worden. Zorgvuldig omgaan met verlichting kan een grote bijdrage aan die energiebesparing leveren.

Op verschillende momenten is dit onderwerp in de afgelopen jaren in de raad aan de orde geweest. Zo bevatte het Beleidsplan Openbare Verlichting bijvoorbeeld goede maatregelen. De vervanging van openbare verlichting door led-verlichting is nu op verzoek van de raad zelfs vervroegd. Verder heeft de raad in oktober 2007 een motie aangenomen die het college verzoekt om in overleg met bedrijven te komen tot het 's nachts dimmen of uitschakelen van reclameverlichting. Tot slot heeft Groningen vorig jaar ook weer deelgenomen aan de Nacht van de Nacht.

De GroenLinks-fractie stelde in maart 2007 ook al vragen over de verlichting op bedrijventerreinen. In antwoord daarop gaf het college aan veel te verwachten van het op te richten Energieloket en ook over verlichting in overleg te zijn met bedrijven. Het college gaf echter ook aan geen eisen en voorwaarden te kunnen stellen over de mate en intensiteit van verlichting bij bedrijven.

Naar aanleiding van het voorgaande heeft de GroenLinks-fractie de volgende vragen:

1. Ziet het college mogelijkheden in de Wet Milieubeheer, de Wet Ruimtelijke Ordening, de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Milieubeschermingswet en/of de (aanpassing van de) APV om eisen en voorwaarden aan de verlichting bij bedrijven te stellen, bijvoorbeeld voorafgaand aan de inrichting van een bedrijventerrein? Zo nee, waarom niet? Zo ja, welke?
2. Welke vooruitgang en resultaten boekt het college in het overleg met ondernemers over het dimmen of uitschakelen van nachtelijke reclameverlichting?
3. Welke vooruitgang en resultaten boekt het college in het overleg met ondernemers over de duurzame verlichting van bedrijventerreinen?

De GroenLinks-fractie in Nijmegen heeft recent bij een uitgebreide enquête onder ondernemers aldaar een breed draagvlak gevonden voor het dimmen van etalageverlichting.

4. Zoekt het college ook naar nieuwe manieren om tot minder onnodige verlichting in de stad te komen? Zo ja, welke nieuwe manieren zijn daarbij in beeld en wordt ook het dimmen van etalageverlichting besproken? Zo nee, waarom niet?

De feestverlichting in de binnenstad in december draagt bij aan de gezelligheid tijdens de feestdagen. Het is wel verstandig om ook met die feestverlichting zorgvuldig om te gaan. In december vorig jaar ging de feestverlichting al vroeg en bij volledig daglicht aan.

5. Wordt alle feestverlichting in Groningen vervangen door led-verlichting? Zo ja, op welke termijn gebeurt dat? Zonee, waarom niet?
6. Zijn de tijden van feestverlichting afgestemd op de hoeveelheid daglicht op dat moment? Zo nee, waarom niet?

Bij de Nacht van de Nacht in 2007 heeft Groningen meer verlichting uitgeschakeld dan het jaar daarvoor. De GroenLinks-fractie wil graag dat de gemeente dit jaar weer aan de Nacht van de Nacht deelneemt. Er zou op die dag nog wel een slag kunnen worden gemaakt in de bewustwording bij mensen over verlichting. De gemeente Zuidhorn bijvoorbeeld wist haar bevolking in 2007 bij de Nacht te betrekken in samenwerking met de middenstand. Inwoners kregen een bon om in te leveren voor twee kaarsen. Vervolgens werd een prijs verloot onder iedereen die in de Nacht van de Nacht die kaarsen brandde en (vrijwel) geen elektrisch licht aan had. Maar liefst 1200 van de 7000 huishoudens namen deel aan de actie.

7. Is het college voornemens weer deel te nemen aan de Nacht voor de Nacht? Zo nee, waarom niet?
8. Is het college bereid voorstellen te doen om de Nacht voor de Nacht dit jaar beter onder de aandacht van Stadjsers te brengen?

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

Groningen, 26 februari 2008.

### Inleiding

Dit jaar willen we proberen in overleg met het Groninger bedrijfsleven verdere resultaten te boeken op het gebied van energiebesparing. Verlichting is hierbij nadrukkelijk een thema. Vóór de zomer vindt bestuurlijk overleg met de Kamer van Koophandel, MKB-Noord en Groningen City Club (GCC) plaats om te zien wat concreet wordt aangepakt. Wanneer dit onverhoopt niet tot het gewenste resultaat mocht leiden overweegt ons college nadere regelgeving. Op dit moment is dat echter niet aan de orde.

Ad 1. De Wet milieubeheer biedt de meeste mogelijkheden ter voorkoming van licht-hinder, maar is gericht op individueel bedrijfsniveau en niet op bedrijventerreinniveau. Zowel via de milieuvergunning als via het activiteitenbesluit kunnen voorwaarden worden opgenomen

Lichthinder:

In milieuvergunningen kunnen op inrichtingsniveau voorschriften tot beperking van lichthinder ter bescherming van de belangen van omwonenden én van duisternis en het

donkere landschap worden opgenomen. In voorkomende situaties waar sprake is van lichthinder voor omwonenden, worden voorschriften gesteld in de vergunning. Voor niet vergunningplichtige inrichtingen gelden algemene regels, zoals bij sportvelden en tennisvelden (Activiteitenbesluit). Onder de zorgplicht met betrekking tot lichthinder valt het voor-komen of zoveel mogelijk beperken van hinderlijke lichtverschijnselen in woon- of slaapvertrekken als gevolg van lichtinstallaties, toestellen etc.

Energiebesparing:

Volgens de milieuregelgeving moet een bedrijf met een energieverbruik van 50.000 kW of 25.000 m<sup>3</sup> gas of meer energiebesparingsmaatregelen treffen. Dit wil zeggen: alle maatregelen met een terugverdientijd van ten hoogste vijf jaar. Dit kunnen ook maatregelen zijn gericht op verlichting. In eerste instantie zal hier stimulerend maar, indien dit niet voldoende is, ook regulerend mee om worden gegaan.

De (nieuwe) Wet ruimtelijke ordening biedt geen mogelijkheden, behalve dat in bestemmingsplannen het belang van het beperken van lichthinder kan worden meegewogen. Milieubeschermingswet en de APV bieden geen mogelijkheden.

De provincie Groningen is momenteel bezig een nieuw Provinciale Omgevingsplan (POPIII) te ontwikkelen. De provincie Groningen heeft aangegeven in overleg te willen treden met de gemeente Groningen over het onderwerp licht en de beperking ervan. Dit biedt de mogelijkheid om eisen te kunnen stellen aan de mate en intensiteit van de verlichting bij nieuw te stichten bedrijven en bedrijventerreinen.

Ad 2. Onlangs heeft de GCC in een brief aangegeven dat energiebesparing op de agenda van de ondernemers blijft staan en ook dat zij willen meewerken aan de verbetering van het milieu. De GCC heeft echter veel bedenkingen bij het dimmen en uitschakelen van verlichting in met name de binnenstad.

In een overleg van 15 februari jl. tussen wethouder Visscher en het GCC is dit onderwerp aan de orde geweest. Afgesproken is om in gezamenlijkheid te verkennen welke mogelijkheden er zijn. Wij denken in proeven aan te kunnen tonen dat de bezwaren van de GCC ongegrond zijn.

Ad 3. Binnen het project Terreinwinst heeft het college regelmatig overleg met vertegenwoordigers van de bedrijvenverenigingen. In dit verband is onlangs door de dienst RO/EZ en de Milieudienst in samenwerking met de Milieufederatie Groningen een onderzoek uitgevoerd op het bedrijventerrein Hoendiep naar de mate en kwaliteit van de verlichting. De resultaten hiervan worden teruggekoppeld naar de ondernemers. In overleg met alle betrokkenen wordt dan gekeken wat vervolgstappen kunnen zijn en of het mogelijkheden biedt voor de overige bedrijventerreinen.

Daarnaast vormt het onderwerp verlichting bij bedrijven op bedrijventerreinen een aandachtspunt in de uit te voeren Energiebesparingscans bij bestaande bedrijven en in de duurzaamheidscans bij nieuwe bedrijven.

Tenslotte wordt het Energieloket straks een plaats, waar informatie verstrekt wordt aan ondernemers over energiebesparing. Het Energieloket is een initiatief van de gezamenlijke bedrijvenverenigingen in de gemeente Groningen.

Ad 4. In het beleidsplan Openbare Verlichting is opgenomen dat er kritische afwegingen worden gemaakt bij het plaatsen van verlichting in de openbare ruimte.

Ook is aangegeven dat bepaalde verlichting zelfs verwijderd kan worden. En bij nieuwe verlichting worden uitsluitend energiezuinige en lichtefficiënte lichtbronnen gebruikt. In dezelfde strekking van de beantwoording van vraag 2 zal het dimmen van etalageverlichting eveneens worden meegenomen in de verkenning naar de mogelijkheden bij het doen van proeven. Ook over dit onderwerp is tijdens het overleg van 15 februari jl. (zie antwoord vraag 2) gesproken.

Ad 5. De gemeente Groningen heeft bij het afscheid van de heer T.G. Venema als voorzitter van de GCC, een financiële bijdrage geleverd voor LED-feestverlichting ten behoeve van de Oosterstraat. In overleg met het GCC wordt bekeken of meer feestverlichting vervangen kan worden door LED-verlichting.

Ad 6. In overleg met het GCC wordt bekeken of de feestverlichting afgestemd kan worden op de hoeveelheid daglicht op dat moment.

Ad 7. Het college wil ook dit jaar weer participeren in het initiatief van de Milieufederatie Groningen voor de "Nacht van de Nacht".

Ad 8. In 2008 willen wij nog meer gemeentelijke verlichting uitschakelen dan voorheen. Ook gaan wij met publicaties burgers en ondernemers stimuleren het voorbeeld van de gemeente te volgen.